

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság a Debrecenben, 2011. október hó 18. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

végzést:

A garázdaság vétsége miatt ... ellen indított büntetőügyben a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság 14.Bf.132/2011/4. számú 2011. évi június hó 1. napján kihirdetett végzését helybenhagyja.

Kötelezi a bíróság(.... szám alatti lakos) pótmagánvádlót, hogy a végzés jogerőre emelkedését követő 30 (harminc) napon belül fizessen meg (... szám) meghatalmazott védő részére további 20.000 (Húszezer) Ft-ot a harmadfokú eljárás költségeként.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság avádlottat az ellene garázdaság vétsége (Btk.271.§ (1) bekezdés) miatt emelt pótmagánvád alól felmentette. A pótmagánvádlót kötelezte a vádlott védője részére 30.000 Ft eljárási költség megfizetésére.

Az ítélet ellen a pótmagánvádló és képviselője élt jogorvoslattal a vádlott felmentése miatt, bűnösség megállapítása és joghátrány alkalmazása céljából.

A vádlott és védője az ítéletet tudomásul vették.

A másodfokon eljáró megyei bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 373.§ (1) bekezdés d) pontja alapján hatályon kívül helyezte és az eljárást megszüntette.

A pótmagánvádlót 40.000 Ft - az első- és másodfokú pótmagánvádas eljárásban felmerült - bűnügyi költség megfizetésére kötelezte.

A másodfokú bíróság végzése ellen képviselője útján a pótmagánvádló jelentett be másodfellebbezést.

A vádlott és védője a másodfokú bíróság határozatát tudomásul vették.

Az előterjesztett fellebbezés folytán az ítéltábla a harmadfokú eljárás keretében a Be. 393.§ (1), (2) bekezdései alapján tartott nyilvános ülésen a másodfokú bíróság határozatát

a meghozatalát megelőző eljárással együtt teljes terjedelmében felülbírálatának körébe vonta a Be. 387.§ (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően. A nyilvános ülésen a pótmagánvádló jogi képviselője annak megállapítását kérte, hogy a vádlott elkövette a garázdaság vétségét és vele szemben joghátrány alkalmazását.

A vádlott és védője a másodfokú bíróság végzésének helybenhagyását kérték és a vádlott meghatalmazott védője költségigényét (jelenléti díj és útiköltség) 20.000 Ft-ban jelölte meg.

Az elsőfokú bíróság a vádlott felmentéséről jogi indokolása szerint a Be. 6.§ (3) bekezdés b) pontja alapján bűncselekmény hiányában rendelkezett.

A másodfokú bíróság arra tekintettel, hogy az elsőfokú bíróság megsértette a Be. 6.§ (3) bekezdés d) pontjában írt többszöri eljárás tilalmát az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az eljárást megszüntette (Be.373.§ (1) bekezdés d) pontja). Fentiek alapján a harmadfokú eljárás lehetősége a Be. 386.§ (1) bekezdés c) pontjának II. fordulatára tekintettel megnyílt.

A harmadfokú bíróság a felülbírálat során az első- és másodfokú eljárásban eljárási hibát nem észlelt és osztotta a másodfokú bíróság jogi álláspontját.

Helyesen észlelte a másodfokú bíróság, hogy a vádlott jelen cselekménye már jogerősen elbírálásra került, és helytállóan fejtette ki, hogy az elbírálás tárgyát mindig a tények képezik, a jogerőhatás az objektív történeti valósághoz fűződik, nem pedig a cselekmény jogi minősítéséhez (Végzés 3. oldal utolsó, 4. oldal első bekezdése).

Abban is egyetértett az ítélőtábla a másodfokú bíróság álláspontjával - szemben a pótmagánvádló képviselőjének álláspontjával -, hogy az elsőfokú bíróság jelen ügyben megállapított tényállása csak a becsületsértő kifejezések elhangzása és annak hangneme vonatkozásában tartalmaz többlet tényállási elemet (végzés 4. oldal 4. bekezdés).

Az előzőekben kifejtettek alapján helyesen vont következtetést a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság amikor lefolytatta a vádlott ellen - ugyanolyan tényállás mellett - a garázdaság vétsége miatt indult pótmagánvádas eljárást, megsértette a többszöri eljárás tilalmát tekintettel arra, hogy ebből a szempontból a cselekmény jogi minősítése nem bír jelentőséggel, csupán a vád tárgyává tett tények az irányadók.

Mindezek alapján az ítélőtábla a másodfokú bíróság végzését a Be. 397.§-ára utalással helybenhagyta.

A harmadfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére a Be. 344.§ (1) bekezdése alapján, figyelemmel a Be. 74.§ (1) bekezdésére a pótmagánvádlót kötelezte.

Végül az ítélőtábla utal az alábbiakra:

A pótmagánvád a büntető igény érvényesítésének korrekciós eszköze. A Be. nem rendelkezik kifejezetten arról, hogy mely törvényi tényállások esetében van helye pótmagánvádnak. Pótmagánvádnak csak közvádra üldözendő bűncselekmények esetében

van helye. Pótmagánvádlóként az adott bűncselekmény sértettje - akinek jogát vagy jogos érdekét a bűncselekmény sértette vagy veszélyeztette - jogosult fellépni.

A Legfelsőbb Bíróság 90/2010.BKv. II/1. pontja rögzíti: A sértett - pótmagánvádlóként - büntetőjogi igényét általában akkor érvényesítheti, ha passzív alanya a közvadra üldözendő bűncselekménynek, vagy a tényállás eredményt tartalmaz. Általában kizárt a pótmagánvád, ha az adott bűncselekmény alapvetően az állami, társadalmi vagy gazdasági rendet sérti vagy veszélyezteti, s a természetes vagy jogi személyt érintő jogsérelem csupán áttételesen következik be.

Kétségtelen, hogy minden bűncselekménynek van valamilyen következménye akár a szűkebb, akár a tágabb környezetre, mindez nem jár feltétlenül azzal, hogy minden bűncselekménynek van eljárásjogi, ekként pótmagánvádlókénti fellépésre jogosult sértettje.

Ha a törvényi tényállás sem passzív alanyt, sem eredményt nem tartalmaz, akkor az adott bűncselekmény az állami, társadalmi, vagy gazdasági rendet sérti vagy veszélyezteti, s esetleges következménye konkrét természetes, vagy jogi személyre nézve csupán éttételes. Ebben az esetben pótmagánvádnak általában nincs helye.

Mindig külön-külön, konkrét törvényi tényállásonként vizsgálendő, hogy pótmagánvádnak, ekként a sértett általi büntetőigény érvényesítésének helye van-e. Ennek eredményeként dönthető el ugyanis, hogy az adott bűncselekmény esetében a vád jogosulttól származik-e (Legfelsőbb Bíróság Határozatainak Hivatalos Gyűjteménye 1941. és 1942. szám, 2009/1.).

A pótmagánvádlói fellépés lehetőségét nem csak alanyi, hanem tárgyi oldalról, az adott bűncselekmény szempontjából is vizsgálni kell.

Az ítélőtábla álláspontja szerint garázdaság miatt pótmagánvádnak nincs helye.

Az elsőfokú bíróság ítéletének 5. oldalán részletesen taglalta és elemezte a garázdaság vétsége törvényi tényállási elemeit.

A törvényi tényállás diszpozíciója tárgyi ismérvként passzív alanyt, vagy eredményt nem tartalmaz.

Az előzőekből az is következik, hogy a pótmagánvádló garázdaság vétsége miatt nem volt jogosult vádindítvány benyújtására, tehát a vád alaki feltételek hiánya miatt nem törvényes és a bíróság törvényes vád hiányában járt el.

Amennyiben jelen ügyben nem a többszöri eljárás tilalma merül fel a vádindítványt a Be. 231.§ (2) bekezdés c) pontjára alapítottan, mivel a vádindítványt nem az arra jogosult nyújtotta be, kell elutasítani.

Az arra nem jogosulttól származó vád egyben nem törvényes, de a Be. 231.§ (2) bekezdésében a vádlói jogosultság hiányát külön okként nevesíti.

„Ha azonban a fellebbezési vagy a felülvizsgálati eljárásban észleli a bíróság, hogy a vádindítványt arra nem jogosult nyújtotta be, mivel a Be. 373.§ (1) bekezdés I. c) pontja már csak a törvényes vád hiányában történő eljárást nevesíti eljárási szabálysértésként, emiatt kell az eljárást megszüntetnie.” (90/2010.BKv. II/2. pont).

Debrecen, 2011. október 18.

Dr. Balla Lajos sk. a tanács elnöke, Szabóné Dr. Szentmiklóssy Eleonóra sk. a tanács tagja,
előadó, Dr. Nagy Éva sk. a tanács tagja.

Záradék: A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 14.Bf.132/2011/4. számú végzése a
harmadfokú bíróság jelen végzésével 2011. október 18. napján jogerős és végrehajtható.

Debrecen, 2011. október 18.

. Balla Lajos sk.
a tanács elnöke